

Scéim Shóisialta na Tuaithe

Is iad na feirmeoirí cnámh droma na Gaeilge agus na Gaeltachta ó thús ama. Sheas siad an fód i gcoinne gach cineál brú – ó ionsaithe ag eachtrannaigh, an Gorta Mór suas go dtí díchúpláil an lae inniu. Tá caomhnú teanga, cultúir agus timpeallachta ar siúl acu sa tír seo ó chuir na chéad lonnaitheoirí fúthu i dtuaisceart na hÉireann 10,000 bliain ó shin. Is í an cheird is sine ar domhan í. Tá saibhreas teanga agus scileanna ag feirmeoirí nach bhfuil ag aon aicme eile sa bpobal. Táim lánchinnte gur ag eascairt as na tréithe sin a thug an tAire Ó Cuív aitheantas dóibh le bunú Scéim Shóisialta na Tuaithe an 17 Bealtaine. Cuirfidh an Scéim obair phobalbhunaithe ar fáil, ar bhonn páirtaimseartha, do 2,500 feirmeoir/iascaire (nó dá gcéilí) nach bhfuil in ann slí bheatha inmharthana a bhaint amach dóibh féin ón bhfeirmeoireacht ná ón iascaireacht go lánaimseartha. Tá 250 áit ar fáil i gContae na Gaillimhe agus tá ochtú acu sin sa nGaeltacht. Tá 24 ar an scéim atá á reachtáil ag Comharchumann Sailearna.

An tAire Éamon Ó Cuív in éineacht le Antaine Ó Sé (MFG), Tadhg Ó Conghaile (Údarás na Gaeltachta), ionadaithe agus rannpháirtithe eile den Scéim Shóisialta Tuaithe.

Cinnte, tá scéim REPS ag cuidiú le formhór na bhfeirmeoirí ó thaobh breis ioncaim agus, ag an am céanna, tá an talamh agus an tuath á gcaomhnú dá bharr. Agus 120,000 feirmeoir sa tír faoi láthair agus titim thubaisteach tuartha faoi cheann 10 mbliana go dtí 40,000 feirmeoir, caithfear rud éigin sa mbreis a dhéanamh. Seo deis d'fheirmeoirí buíochas agus ardmheas a tharraingt orthu féin ó mhuintir a gceantair féin mar go mbeidh siad ag obair ar thionscadail agus ar oibreacha éagsúla ina bparóiste féin agus ag cuidiú le forbairt.

Tá an Scéim nua an-fheilteach do na 4,000 feirmeoir i gConamara atá ag baint amach slí bheatha go páirtaimseartha ar an bhfeirm nó a bhfuil cúraimí baile orthu.

Oibreoidh na rannpháirtithe 19.5 uair in aghaidh na seachtaine agus beidh na huaireanta sin bunaithe ar sceideal a bheas feiliúnach d'fheirmeoir/d'iascaire. Mura mbeidh aon duine nua sa gceantar tar éis na chéad bhliana, féadfaidh an rannpháirtí fanacht ar an scéim don dara bliain. Tá an ráta pá cosúil le ráta FÁS.

In éineacht leis an Aire Éamon Ó Cuív tá Seán Ó Tuairisg, Pádraig Ó Biadha, Pádraig Ó Loideáin, Tadhg Ó Conghaile, Seosamh Ó Cuaig, Morgan Ó Conchubhair, Máire Mairéad Ní Mháille, Mairéad Mhic Oireachtaigh agus Bríd Uí Mhaoláin (ina suí)

Is ar an 13ú lá de Mheán Fómhair a sheol an tAire Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta, Éamon Ó Cuív, Scéim Shóisialta na Tuaithe don cheantar ó Ros an Mhíl go Bearna agus suas go Maigh Cuilinn.

Tá buíochas ar leith ag dul d'Údarás na Gaeltachta agus Meitheal Forbartha na Gaeltachta atá i gceannas na Scéime. Tá an Comharchumann thar a bheith buíoch de Thadhg Ó Conghaile, Seán Ó Droighneáin agus Máire Margaret san Údarás a chinntigh go mbeadh an Scéim ann. Lena chois seo, ba mhaith liom buíochas a ghlacadh leis na coistí ar fad agus na coistí pobail dheonacha ar fad a chuir iarratais le chéile ar son a gceantair féin.

Áis Fóilió agus Mapaí Talún

Tá áis nua ar fáil do phobal an cheantair anois mar gur féidir leo fóilió agus mapaí a fháil sa gComharchumann ar an lá. Is áis inmharthana í seo ó thaobh daoine atá ag iarraidh mapaí de láithreáin ó thaobh tógála de nó ó thaobh feirmeoireachta, idir mhapáí REPS agus Area Aid. Tá costas ó €10 suas go dtí €70 i gceist, ag brath ar a bhfuil ag teastáil uait.

Scéim Uisce

Tá Comharchumann Shailearna Teo. ag cur tús le hiarratais a dhéanamh i gcomhair dhá scéim uisce nua sa gceantar; seo na bailte in uachtar an Spidéil agus ceantar Ghleann Mhac Muirinn. Meastar go mbeidh dhá bhliain

caite sula mbeidh na pleananna istigh agus airgead geallta chun tús a chur leis na scéimeanna seo. Feictear dom go bhfuil sé thar a bheith íorónta go mbeadh na bailte atá le taobh an dá loch fágtha ar lár gan aon soláthar uisce acu féin go fóill.

D'eagraigh Comharchumann Shailearna Teo. cruinniú poiblí sa gceantar le deireanas leis an Aire Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta agus Príomh-innealtóir na Comhairle Contae; bhí toradh dearfach ar an gcruinniú, is é sin, go gcuirfí airgead ar fáil do na scéimeanna thuasluaite.

Tá géarghá faoi láthair le huasghrádú a dhéanamh ar chuid mhaith bailte leis an bpíopa soláthair uisce a thabhairt suas go caighdeán. Beidh an Comharchumann ag tabhairt faoi seo de réir a chéile.

Bóithre Portaigh

Fuair Comharchumann Shailearna Teo. sciar mór airgid le haghaidh bóithre portaigh i mbliana nuair a d'fhógair an tAire Gnóthaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta €114,000 ar fad le haghaidh bóithre portaigh agus áise ó Sheanadh Mhóinín siar go Seanadh Mhacha. Cuideoidh sé seo go mór le saol traidisiúnta a cheantair agus leis an infrastruchtúr. Beidh an Scéim nua Tuaithe in ann cuidiú go mór le hobair an Comharchumainn maidir le bóithre portaigh.